

Харківський окружний адміністративний суд

61004 м. Харків вул. Мар'їнська, 18-Б-3

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Харків

№ 2-а-338/10/2070

02 лютого 2010 р.

Харківський окружний адміністративний суд у складі
сідуючого судді Данченко О.В.

при секретарі судового засідання Венглюк Т.В.

за участю сторін:

представників позивача - [REDACTED]

представників відповідача - Бондаренко В.І.

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом

ТОВ [REDACTED]

Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
визнання нечинною постанови,

ВСТАНОВИВ:

Товариство з обмеженою відповідальністю [REDACTED] (надалі позивач) звернулося до суду з позовом до Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (надалі відповідач), в якому просить суд скасувати постанову Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року.

В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначає, що у період з 24.11.2009 року по 22.12.2009 року Харківським територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку було проведено планову перевірку діяльності щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом ТОВ [REDACTED] за період з 01.08.2008 року по 22.12.2009 року. За результатами перевірки складено Акт від 22.12.2009 року, а також Акт про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року. Постановою № 4-ХАл/1 ХТУ ДКЦПФР було призначено розгляд справи про правопорушення у відношенні ТОВ [REDACTED] на 30.12.2009 року. Не погодившись з висновками, викладеними в Акті перевірки, а також Акті про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року, позивач надав відповідні письмові заперечення. Проте, постановою ХТУ ДКЦПФР про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року заперечення були відхилені відповідачем та до ТОВ [REDACTED] застосовано санкцію у вигляді штрафу у розмірі ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян (1 700,00 грн.) за невиконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом». Позивач вважає вказану постанову ХТУ ДКЦПФР про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року такою, що не відповідає вимогам законодавства України з наступних підстав:

Відповідно до висновків перевірки, викладених в Акті від 22.12.2009 року, Акті про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року, постанови ХТУ ДКЦПФР про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року за період перевірки ТОВ [REDACTED] укладено ряд дилерських договорів з фізичними особами щодо продажу акцій, а саме: договори купівлі-продажу акцій від 23.10.2008 року №: Д810-21/3, Д810-21/4, Д810-21/5, Д810-21/6, Д810-21/7, Д810-21/8, Д810-21/9, Д810-21/10. Пр цьому, робочою групою ХТУ ДКЦПФР з'ясовано, що продані цінні папери були придбані фізичними особами за готівку. Так, у випаках номер рахунку кореспондента (покупця) починається з цифр "2902", які означають що грошові кошти прийняті банком від особи для здійснення переказу без відкриття рахунку, тобто готівкою. За таких обставин, оскільки суми, на які проводився кожен з договорів перевищують 80 000, 00 грн. та договори мають ознаку "придбання цінних паперів за готівку", відповідач із посиланням на ст. 5, 11 ЗУ "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом" дійшло до висновку щодо необхідності обов'язкового фінансового моніторингу таких доходів (із їх виявленням, реєстрацією та наданням інформації уповноваженому органу), чого не було дотримано ТОВ [REDACTED]. Наведені обставини є підставою для накладення на ТОВ [REDACTED] санкцій у вигляді штрафу. Однак, дані висновки є неоподаткованими.

Окрім того, позивач зазначив, що штраф, передбачений ст. 17 вищевказаного Закону, є адміністративно-господарською санкцією і може застосовуватися лише протягом строків, встановлених ст. 250 ГК України, а тому висновки ХТУ ДКЦПФР щодо порушення ТОВ [REDACTED] санкцій, передбачених ст. 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» суперечать нормам законодавства України та є безпідставними.

У судовому засіданні представники позивача позовні вимоги підтримали у повному обсязі, просили позов задовольнити.

Представник відповідача у судовому засіданні позов не визнала, надала письмові заперечення, в яких заперечує проти позову на підставі наступного:

За період з 24.11.2009 року по 22.12.2009 року, на підставі план-графіку перевірок учасників фондового ринку у IV кварталі 2009р., затвердженому наказом ДКЦПФР № 748 від 18.09.2009 року, Харківським ТУ ДКЦПФР була проведена планова перевірка діяльності ТОВ [REDACTED] як суб'єкта первинного фінансового моніторингу, з питань дотримання вимог чинного законодавства України щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом.

В ході проведення перевірки було виявлено, що за період, який перевірявся, Товариством було укладено ряд дилерських договорів з фізичними особами щодо продажу акцій, а саме – № Д 810-10 від 14.10.2008 року, № Д 810-11 від 14.10.2008 року, № Д 810-12 від 14.10.2008 року, № Д 810-13 від 14.10.2008 року, № Д 810-14 від 14.10.2008 року, № Д 810-15 від 14.10.2008 року, № Д 810-21/3 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/4 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/5 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/6 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/7 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/8 від 23.10.2008 року, № Д 810-21/9 від 23.10.2008 року та № Д 810-21/10 від 23.10.2008 року. Цінні папери, які значаться у вищевказаних договорах, були придбані фізичними особами за готівку. Про це свідчать виписки по банківському особовому рахунку, в яких номер рахунку кореспондента (покупця) починається з цифр «2902», що, згідно Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженої Постановою правління НБУ від 17.06.2004 року № 280 зі змінами, означає грошові кошти прийняті банком від особи для здійснення переказу без відкриття рахунку, тобто готівкою. Крім того, даний факт не заперечується та підтверджується і позивачем.

В порушення вимог ст. 11 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», Товариство не забезпечило виявлення, реєстрацію цих фінансових операцій та відповідно не надало інформацію про фінансові операції, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу до Держфінмоніторингу. Це є порушенням вимог ч. 1 ст. 5 Закону. На підставі п. 14 ст. 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», постановою № 4-ХАл від 30.12.2009 року на Товариство було накладено санкцію у розмірі 1700 грн. Дана постановва була винесена правомірно та у відповідності з чинним законодавством, а посилання позивача на безпідставність висновків ХТУ ДКЦПФ є невірними.

Суд, вислухавши представників позивача, представника відповідача, дослідивши матеріали справи, проаналізувавши докази у їх сукупності, вважає, що позов підлягає задоволенню з наступних підстав:

Судом встановлено, що Товариство з обмеженою відповідальністю [REDACTED] зареєстровано Виконавчим комітетом Харківської міської ради 14.08.2000 року як юридична особа, Свідомством про державну реєстрацію А01 № 084178.

ТОВ [REDACTED] на підставі ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів АВ № [REDACTED] виданої ДКЦПФ 26.10.2008 року, є професійним учасником ринку цінних паперів.

У період з 24.11.2009 року по 22.12.2009 року Харківським територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку було проведено планову перевірку діяльності щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом ТОВ [REDACTED] за період з 01.08.2008 року по 22.12.2009 року. За результатами якої складено Акт від 22.12.2009 року, а також Акт про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року.

Постановою № 4-ХАл/1 від 22.12.2009 року ХТУ ДКЦПФ призначило розгляд справи про правопорушення у відношенні ТОВ [REDACTED] на 30.12.2009 року.

Не погодившись з висновками, викладеним в Акті перевірки від 22.12.2009 року, а також акті про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року, ТОВ [REDACTED] надало письмові заперечення.

Постановою ХТУ ДКЦПФ про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року заперечення позивача відхилені та до ТОВ [REDACTED] застосовано санкцію у вигляді штрафу у розмірі сім неоподаткованих мінімумів доходів громадян (1 700,00 грн.) - за невиконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

Як вбачається з Акту перевірки від 22.12.2009 року та Акту про правопорушення № 4-ХАл від 22.12.2009 року, Постанови ХТУ ДКЦПФ про накладення санкцій за правопорушення № 4-ХАл від 30.12.2009 року за період перевірки ТОВ [REDACTED] було укладено ряд дилерських договорів з фізичними особами щодо продажу акцій, а саме: договори купівлі-продажу акцій від 14.10.2008 року №: Д810-10, Д810-11, Д810-12, Д810-13, Д810-14, Д810-15, а також договори купівлі-продажу акцій від 23.10.2008 року №: Д810-21/3, Д810-21/4, Д810-21/5, Д810-21/6, Д810-21/7, Д810-21/8, Д810-21/9, Д810-21/10. При цьому, робочою групою ХТУ ДКЦПФ з'ясовано, що продані цінні папери були придбані фізичними особами за готівку. Так, у виписках номер рахунку кореспондента (покупця) починається з цифр «2902», які означають, що грошові кошти прийняті банком від особи для здійснення переказу без відкриття рахунку, тобто готівкою. Оскільки суми, на які проводилися кожен з договорів перевищують 80 000 грн. та договори мають ознаку "придбання цінних паперів за готівку", ХТУ ДКЦПФ із посиланням на ст. ст. 5, 11 ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» дійшло до висновку щодо необхідності обов'язкового фінансового моніторингу таких договорів (із їх виявленням, реєстрацією та наданням інформації уповноваженому органу). Оскільки ТОВ [REDACTED] цього дотримано не було, ХТУ ДКЦПФ було прийнято рішення про накладення на останнього санкції у вигляді штрафу.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 28.11.2002 року № 249-IV, суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зокрема, є професійні учасники ринку цінних паперів.

Статтею 5 вказаного Закону встановлено, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу на підставі та на виконання цього Закону зобов'язаний, у т.ч. забезпечувати виявлення і реєстрацію фінансових операцій, що відповідно до цього Закону підлягають фінансовому моніторингу, надавати Уповноваженому органу інформацію про фінансову операцію, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з моменту її реєстрації, та ін.

Частиною 1 ст. 11 Закону визначено, що обов'язковому фінансовому моніторингу підлягає фінансова операція з придбання особою цінних паперів за готівку, якщо сума, на яку вона проводиться, дорівнює чи перевищує 80000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 80000 гривень.

Згідно п. 6 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 року №1679-ХІІІ, Національний банк визначає систему, порядок і форми платежів.

Пунктом 6 ч. 1 ст. 33 Закону встановлено, що для забезпечення організації готівкового грошового обігу Національний банк здійснює визначення порядку ведення касових операцій для банків, інших фінансових установ, підприємств і організацій.

Статтею 40 Закону визначено, що Національний банк встановлює правила, форми і стандарти розрахунків банків та інших юридичних і фізичних осіб в економічному обігу України із застосуванням як паперових, так і електронних документів, а також платіжних інструментів та готівки, координує організацію розрахунків.

На виконання вищевказаних вимог Закону України «Про Національний банк України» Постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 року № 637 було затверджено Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні (зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13.01.2005 року за №40/10320).

Відповідно до п.2.5. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, якщо підприємства (підприємств) та фізичні особи здійснюють готівкові розрахунки без відкриття поточного рахунку унесень до банків готівкою для подальшого її перерахування на рахунки інших підприємств (підприємств) або фізичних осіб, то такі розрахунки для платіжних коштів є готівковими, а для отримувачів коштів безготівковими.

Враховуючи наведенесуд дійшов до висновку про те, що зарахування фізичними особами грошових коштів за дилерськими договорами безпосередньо на поточний рахунок продавця, для ТОВ [REDACTED] - є безготівковою операцією.

Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» не ставить у обов'язок професійним учасникам ринку цінних паперів здійснення фінансового моніторингу безготівкових операцій з цінними паперами.

Таким чином, висновки ХТУ ДКЦПФР щодо порушення ТОВ [REDACTED] ст. ст. 5, 11 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» необґрунтовані.

Окрім того, суд зауважує наступне:

Згідно ст. 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» ДКЦПФР виконує функції регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу та зобов'язана, у тому числі, забезпечити виконання вимог актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів та фінансування тероризму суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 року № 448/96-ВР, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право накладати адміністративні стягнення, штрафи та інші санкції за порушення чинного законодавства на юридичних осіб.

Згідно ч. 3 ст. 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», у разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону до нього може застосовуватися в порядку, встановленому законодавством, штраф у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Частиною 1 ст. 238 Господарського кодексу України визначено, що за порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності до суб'єктів господарювання можуть бути застосовані уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування адміністративно-господарські санкції, тобто заходи організаційно-правового або майнового характеру, спрямовані на припинення правопорушення суб'єкта господарювання та ліквідацію його наслідків.

Статтею 241 ГК України встановлено, що адміністративно-господарський штраф, як один з видів адміністративно-господарських санкцій - це грошова сума, що сплачується суб'єктом господарювання до відповідного бюджету у разі порушення ним встановлених правил здійснення господарської діяльності. Перелік порушень, за які з суб'єкта господарювання стягується штраф, розмір і порядок його стягнення визначаються законами, що регулюють податкові та інші відносини, в яких допущено правопорушення.

За своєю правовою природою штраф, передбачений ст. 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» є адміністративно-господарською санкцією і може застосовуватися лише протягом строку, встановлених ст. 250 ГК України.

Відповідно до ст. 250 ГК України, адміністративно-господарські санкції можуть бути застосовані до суб'єкта господарювання протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через один рік з дня порушення цим суб'єктом встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності, крім випадків, передбачених законом.

Таким чином, із урахуванням дати укладання та виконання дилерських договорів з продажу акцій, правові підстави для застосування до ТОВ [REDACTED] санкцій, передбачених ст. 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» відсутні.

Разом з тим, позивачем заявлено вимогу про визнання акту індивідуальної дії нечинним, що не є адекватним засобом захисту, оскільки нечинним може бути визнано лише нормативно-правовий акт.

Захищаючи свої права, позивач мав на меті припинення юридичного існування акту індивідуальної дії. Встановивши під час розгляду справи, що оскаржувана постанова ДКЦПФР про накладення санкцій за правопорушення № 4-Хал від 30.12.2009 року, прийнята необґрунтовано, суд дійшов до висновку про наявність підстав для її скасування.

Враховуючи вищевикладене, керуючись Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» ст. ст. 11, 12, 51, 71, 94, 158-163, 167, 186, 254 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Адміністративний позов Товариства з обмеженою відповідальністю [REDACTED] до Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про визнання нечинною постановою [REDACTED] задовольнити.

Скасувати постанову Харківського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про накладення санкцій за правопорушення № 4-Хал від 30.12.2009 року.

Постанова може бути оскаржена в апеляційному порядку до Харківського апеляційного адміністративного суду через Харківський окружний адміністративний суд шляхом подачі заяви про апеляційне оскарження протягом десяти днів з дня її проголошення, а в разі складення постанови у повному обсязі - відповідно до ст. 160 КАС України з дня складення постанови у повному обсязі, і поданням після цього протягом двадцяти днів апеляційної скарги, з поданням її копій до апеляційної інстанції або без попереднього подання заяви про апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подається у строк, встановлений для подання заяви про апеляційне оскарження.

Постанова набирає законної сили після закінчення строку подання заяви про апеляційне оскарження, якщо такої заяви не було подано. Якщо було подано заяву про апеляційне оскарження, але апеляційна скарга не була подана у встановлений строк, постанова набирає законної сили після закінчення цього строку. У разі подання апеляційної скарги постанова, якщо її не скасовано, набирає законної сили після закінчення апеляційного розгляду справи.

Повний текст постанови виготовлено 08 лютого 2010 року.

Суддя

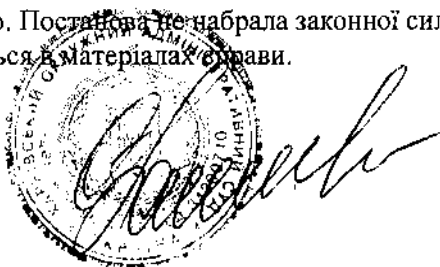
(підпис)

О.В. Панченко

З оригіналом згідно. Постанова не набрала законної сили.

Оригінал знаходиться в матеріалах справи.

Суддя

О.В. Панченко